

Bemærkninger til forslaget

Hensigten med dette forslag er at styrke kommunernes og amternes selvbestemmelsesret med hensyn til det lokale offentlige serviceniveau.

Efter venstres opfattelse har kommunalreformen og den byrde- og opgavereform, som blev gennemført i løbet af 70'erne, nok bidraget til, at amter og kommuner formelt fik en større selvbestemmelse på en række områder. Men dels er der fortsat en række områder, som endnu ikke er decentraliseret som forudsat (biblioteksområdet, fritidsloven m. v.), og dels er der i meget vid udstrækning tale om, at de lokale myndigheder reelt styres af centralt fastlagte regler i form af love, bekendtgørelser, cirkulærer m. v.

Af det seneste års debat om de offentlige udgifter – herunder ikke mindst den debat, som blev inspireret af den tidligere indenrigsminister Knud Enggaards initiativ over for amternes og kommunernes udgifter, og de sparekataloger, som blev et af resultaterne heraf – er det klart fremgået, at der er meget snævre grænser for, hvor meget amter og kommuner reelt kan spare på længere sigt, når man skal opfylde de statsligt fastsatte regler.

Det er desuden klart fremgået, at disse centralt fastsatte regler på mange områder indebærer et efter en lokal vurdering for højt serviceniveau med heraf følgende store offentlige udgifter.

Som illustration heraf kan nævnes reglerne om oprettelse af en organisation af sikkerhedsrepræsentanter i alle kommunale forvaltninger m. v. Efter venstres opfattelse er det særdeles værdifuldt, at arbejdsmiljøet tilgodeses med en efter forholdene rimelig sikkerhed. Men dette behøver ikke at indebære, at der i alle kommunernes forskellige aktivitetsområder skal opbygges et så ressourcekrævende organisationsapparat, som der nu lægges op til, og som belaster de offentlige budgetter med store udgifter.

Tilsvarende kunne nævnes kursus- og uddannelsesbehovet på en række andre områder inden for den kommunale administration.

Et tredje eksempel er 11 timers reglens forskellige konsekvenser for den amtslige og kommunale sektor.

Et fjerde eksempel er hele spørgsmålet om befordring helt eller delvis betalt af det offentlige, som i et meget væsentligt omfang kunne begrænses, ikke mindst på baggrund af de kollektive trafikordninger, som nu etableres i de enkelte amter landet over.

Et femte eksempel er planlovsreformens udgiftskonsekvenser. Her ville alene en ordning med depositum for klager på visse områder, som foreslået af den forrige indenrigsminister (Egon Jensen), kunne bidrage til en berettiget nedsættelse af sagsantallet. Herudover ville en forenkling af de administrative regler – herunder færre krav til detaljeringsgraden – kunne bidrage til en væsentlig arbejdsbesparelse i den amtslige og kommunale administration.

Et sjette eksempel er fastsættelsen af offentlige takster for f. eks. kollektiv trafik, benyttelse af institutioner, offentlige lokaler m. v. Her er det vigtigt at sikre, at amter og kommuner får størst mulig bevægelsesfrihed til at forhindre, at gratisprincippet øger udgifterne.

Et syvende eksempel er folkeskolens reduktionsregler, som ikke blot er særdeles kostbare, men som også gennem den ekstraordinære timereduktion for lærere i samlæste klasser skaber et helt urimeligt pres for en gennemførelse af enhedsskolen ad bagvejen.

Et ottende eksempel er spørgsmålet om kloakering. Efter det, der foreligger oplyst, vil der over en 12–15 års periode være et samlet investeringsbehov for spildevandsanlæg m. v. på over 10 mia kr. Efter venstres opfattelse må der ved lov ske en udskydelse af fristerne for færdiggørelse af disse projekter. Herved vil der for det første blive skabt tid til at undersøge alternative løsninger (nedsivningsanlæg) enstrengede rørsystemer m. v., som med fordel vil kunne etableres billigere visse steder og med samme resultat). For det andet vil det betyde, at investeringerne kan strækkes over en længere periode.

Disse eksempler fremhæves kun som tilfældige udpluk for at illustrere, hvilken betydning det kan have at give kommuner og amter større bevægel-